

Élő kövek

1 Péter 2,5

RÁKOSCSABA FŐPLÉBÁNIA HAVI LAPJA –XV/1. szám 2015. Bőjtelő hava hava

GYERTYASZENTELŐ

Boldogasszony február 2-i tanácsolt ünnepe Jézus templomi bemutatása és a Szűzanya hálaadása megtisztulásáért egyszerre az Úr és Mária ünnepe. Ehhez kapcsolódik a gyertyaszentelés kedves szertartása és a fény ünneplése, amely a Világ Világosságára, Jézus Krisztusra mutat. A karácsony misztériumán időben kívül eső, de mégis ahhoz tartozó ünnep, melyet Krisztus Király-kórusunk *Charpentier* francia barokk szerző *Éjféλι miséjével* és karácsonyi kórusművekkel tesz széppé.

A *gyertya* és a gyertyagyújtás már a kereszténység előtt a halottkultuszhoz kötődött távol tartandó a démonokat. A keresztények is átvették a gyertyát, mely azóta is része a halotti kíséretnek, ravatalnak és a síroknak. A hívek a gyertya fényében Krisztus szimbólumát is látják, és emlékezteti őket a kezükben égő mécses tartó és Krisztust váró éber szüzekre. Szerepe van az evangéliumi és a szentségi körmenetben, a kereszteléskor, az első szentáldozáskor, a húsvéti virrasztáskor és a lusztráció (megvilágosodás, megtisztulás) alkalmával. Az állami szertartásból alakult ki a tömjén és a gyertyák alkalmazása a pápai istentiszteletekre való bevonuláskor: 7 gyertya a menet élén a Jel 1, 12-re utalva. A gyertyatartókat az oltár köré tették, amelynek nyomán égő gyertyák kerültek az oltár köré, majd a XI. századtól magára az oltárra, mely a XIV. századra általánossá vált. Ma előírás, hogy a miséző oltáron minimálisan 2 gyertya égjen, vagy 4, esetleg 6, püspöki miséken a tabernákulum fölött egy 7-ik is. A X. század óta vannak a körmeneti gyertyák megszenteléséhez való szövegek, elsősorban gyertyaszentelőkor.

FEBRUÁRI PROGRAMELŐZETES

Farsangvasárnap február 7., **húshagyókedd** február 9.: a báli szezon vége;
hamvazószerda február 10.: a negyvennapos nagyböjt kezdete;

Történelemóra: február 11. (a hónap 2. csütörtöke), 17 h, hittanterem.

Lourdes-i kegykápolnánk búcsúi nagymiséje: február 11. 18h, kegykápolna

Keresztúti ájzatosságok: február 12-től pénteki napokon 18 h, templom.

Fatimai ájzatosság: február 13., szombat, 17 h, téli sekrestye-kápolna.

Elsőáldozó-jelöltek gyóntatása: február 27., szombat, de. 9 h.

HUMOR

Szép szentbeszéd. A nagymiséről hazatért Julis nénitől kérdezik, mit prédikált a pap. -Jaj, nagyon szépen prédikált! –De mégis, mit mondott? –Jaj, gyönyörű volt! -Mondja már, miket hallott? – Jaj, de szép volt!... Még azt is mondta, hogy... Mezopotámia!

BIBLIAÓRA: IZAJÁS PRÓFÉTA 1.

1. A szerzőség problematikája és a könyv felosztása. Izajás könyve a leghosszabb, 66 fejezetből álló könyv az Ószövetségben. A zsidó és a keresztény hagyomány a könyv írójának a Kr. e. VIII. században élt Izajás prófétát tekintette. Ezt támasztja alá Sirák fia (Kr. e. II. században keletkezett) könyve (48, 24-25). A könyv rendkívül összetett mű, melynek egyes részei nem azonos korból valók. A XVIII. sz. óta *J. C. Döderlein (1775)* és *J. G. Eichhorn (1780-83)* megállapítása nyomán elterjedt vélemény szerint a 40-66. fejezetek a babiloni fogság végén élt ismeretlen *Deutero (második)-Izajás* írásai. Az előző 39 fejezet a Kr. e. VIII. sz. körülményeit hozza, melyhez képest a 40. fejezettől a VI. sz. jellemző eseményei jelennek meg: Asszíria helyett Babilon lesz Izrael sanyargatója, és föltételezi az író Jeruzsálem babiloniak általi 587. évi lerombolását. Megnevezi a Babilont megdöntő perzsa királyt, Küroszt. A nyelvezet, a szóhasználat és a téma feltűnően eltér: a tömör próféciák helyébe hosszabb szerkezeti egységek lépnek, a fenyegető ítélet helyett az üdvösség ígérete kerül középpontba.

B. Duhm (1892) további részekre bontotta a 40-66. fejezeteket és megállapította, hogy az 56-66. fejezeteket közvetlenül a fogság után egy szintén ismeretlen szerző, *Trito (harmadik)-Izajás* írta. A kutatás a *Proto (első)-Izajásnak* tulajdonított részben (1-39. f.) is megállapított a próféta koránál későbbi egységeket: „Izajás nagyapokalipszise” (24-27. f.), a 33. fejezet és „Izajás kisapokalipszise (34-35. f.), amelyek a fogság utáni kor szemléletét tükrözik. A 36-39. fejezeteket szintén utólagos kiegészítésnek tekintjük, melyek átvételek a Királyok könyvéből (2 Kir 18, 17-20) és Izajás korának történéseiről szólnak. Az egész könyv jelenlegi kánoni formáját a fogság után nyerte el, de legkésőbb a Kr. e. II. sz. elején. Ezt bizonyítja Sirák fia könyve (Sir 48, 24-25) és a Qumránban talált két Izajás-kézirat, melyek egyike mind a 66 fejezetet tartalmazza.

A könyv egységei:

- 1-12. f.: fenyegető próféciák Jeruzsálem és Júda ellen (izajási eredetű)
- 13-23. f.: fenyegető próféciák a pogány népek ellen (részben izajási eredetű)
- 24-27. f.: Izajás nagyapokalipszise (fogság utáni eredetű)
- 28-32. f.: fenyegető próféciák Jeruzsálem ellen (izajási eredetű)
- 33-35. f.: az üdvösség ígérete (fogság utáni eredetű; 33. f.: Jahvét királyként ünneplő prófétai liturgia; 34-35. f.: Izajás kisapokalipszise)
- 36-39. f.: történelmi függelék (fogság utáni kiegészítés)
- 40-55. f.: Deutero-Izajás (a fogság második feléből)
- 56-66. f.: Trito-Izajás (fogság utáni eredetű)

2. Kortörténet és vallási háttér. Izajás a VIII. sz. második felében működött Júdában Uzija/Azarja halála évétől (740) három király, Jotam (740-736), Acház (736-716) és Hiszkija/Ezekiás 716-687) uralkodása idején. E korszakban nagy történelmi változás kezdődik az Ókori Keleten. III. Tiglatpilezer (745-727) bensőleg megreformálta az asszír államot, és tervbe vette a térség meghódítását. Utódai ezt magukévá téve fokozatosan kiterjesztették Asszíria hatalmát. Nyugat felé Szíria-Palesztina és Egyiptom volt a hódítás iránya, melybe beletartozott a két zsidó állam

is. Szíria-Palesztina kis államai egymással, valamint Izraellel és Júdával szövetségben védték függetlenségüket, melyhez néha Egyiptomtól kértek támogatást. Ez területvesztéssel és háborús szenvedésekkel járt. Izrael utolsó húsz éve anarchiában telt, melynek végét 722-ben Izrael fővárosának, Szamariának elfoglalása pecsételte meg az északi ország létének megszűntével.

Júda sorsa másként alakult. Rezin, Damaszkusz arám állam és Pekach, Izrael királya koalícióra léptek Asszíria ellen, melyhez Júda királya, Acház is csatlakozása is kellett volna. Mivel ő ettől vonakodott, kitört a szír-efraimita háború (735-732). Rezin és Pekach Júda ellen vonult azzal, hogy Acház helyett mást segítsenek trónra. E válságos helyzetben Izajás próféta nyugalomra és a Jahve segítségében való bizalomra intette a királyt, de ő ehelyett egyenesen III. Tiglatpilezertől kért segítséget önként alávetve magát Asszírának adót ajánlva föl neki (2 Kir 16, 5-9). Ezzel Júda Asszíria vazallusa lett. A vallási élet is megváltozott. A hűbéri függéssel együttjárt a hűbérúr isteneinek tisztelete. Acház köteles volt a jeruzsálemi templomba bevezetni az asszír állami kultuszt és fölállítani Asszur oltárát. Így a templom kegyura az asszír király lett. Ez a vallási szinkretizmus nagy csapást hozott a Jahve-hitre. A virágzó kánaánita pogány szokásokról, melyek követésében maga Acház is kitűnt, megemlékezik Izajás (2, 6-8, 20) és Mikeás is (5, 12-14).

Acház nem vett részt semmiféle Asszír-ellenes megmozdulásban. Hosea, Izrael királya (732-724) viszont Egyiptom segítségét kérve szabadulni próbált az asszír béklyóból, amely teljes bukásához vezetett 722-ben.

Acház fia Ezekias vagy héberesen Hiszkija (716-687) eleinte hűséges volt Asszírriához, de mindent megtett a nemzeti és vallási függetlenség visszaszerzésére. Befogadta az északról menekült zsidókat, fokozta a harckészültséget és fölkészítette Jeruzsálemet egy esetleges ostrom elviselésére. Amikor azonban 705 után az asszír állami kultuszt kivetette a templomból, a hűbéri viszony is megszűnt. 713-711 között nyílt lázadás tört ki a térség kis államai részéről egyiptomi segítséggel, melyek elbuktak II. Szárgon fölényétől. Júda gyorsan behódolt neki, hogy elkerülje végzetét.

Hiszkija másodszor is megkísérelte kivonni Júdát Asszírria fennhatósága alól. II. Szárgon halála (705) után lázadások törtek ki a birodalom területén, amelyeket Szíria-Palesztina kis államai a maguk javára akartak fordítani. Izajás megint óva intett a fölkeléstől és a Jahve iránti bizalomra buzdított. Az egyiptomi segítség gyöngye volt, így Szanherib sorozatos győzelmeket arathatott mindenütt. Hiszkija beszorult Jeruzsálembe, melynek föladását kívánta Szanherib. Bevennie nem sikerült, de Hiszkija hatalmát csak Jeruzsálemre korlátozta. Később ismeretlen módon ismét a dávidi dinasztia kezére került Júda.

A Kr. e. VIII. sz. második felében Uzija/Azarja hosszú és békés uralkodása idején (781-740) Júda páratlan gazdasági fejlődésnek indult. Országszerte építkeztek, őrtornyok és ciszternák épültek a Negev mezőgazdaságának és az állattenyésztés föllendítésére. A nagyvárosokban királyi fazekasműhelyek létesültek. A lakosság létszáma is növekedni kezdett az átlagos életnívó emelkedése nyomán. Ez a jó gazdasági alap Uzija utódai korában is szilárd maradt az asszír adóterhek dacára is. Ez a gazdasági növekedés azonban magában hordozta a társadalmi bomlást is, amely északon II. Jerobeám idején Ámosz rosszallását váltotta ki.

FŐPLÉBÁNIÁNK HIRDETÉSEI JANUÁR 31-ÉN

(Évközi 4. vasárnap: Bosco Szent János)

1./ Hétfőn nincs szentmise!

2./ **Kedden Gyertyaszentelő** Boldogasszony tanácsolt ünnepén az esti **18 órai** korális **nagymise kezdetén** tartjuk a **gyertyaszentelést, majd** bent a templomban a **körmenetet**. Hozzatok gyertyákat! Templomunk Krisztus Király-kórusa **Charpentier Messe de minuit** (Éjféli mise) c. ordináriumát **és karácsonyi motettákat** énekel. A kedd esti mise után kérjük férfitagjaink segítségét a fenyőfák lebontásához.

3./ *Szerdán* Szent Balázs püspök napján és jövő vasárnap Balázs-áldást adunk.

4./ *Csütörtök* este 17 órától bibliaóra.

5./ *Első pénteken* a templomban reggel 7-kor mise, ½ 8-tól Jézus Szíve-litánia.

6./ Az *Élő Kenyér* c. gyermek-misekalauz februári száma 450.- Ft-ért kapható hátul.
(*Offerát hozni!*)

MISEINTENCIÓK

Szombat 18 h G + Krisztik József édesapa, nagypapa **É**

ÉVKÖZI 4. VASÁRNAP: Bosco Szent János; január 31.

8 h M Pro populo: élő híveink és adakozó jótevőink **É**

9 h G Élő Gézavári György és neje Ágnes hálaadása 40. ház. évf.-n **É**

10 h Zs +Erzsébet és Mária, vmint élő és +családtagjaik **É**

Hétfő 7 h **Ma nincs szentmise!**

Kedd 18 h +Tóth János apát, esperes, főplébános (99. születésnap) **K**

Szerda 7 h
13 h + Terézia – OB **CS**

14 h + Prandovszky Terézia temetése – Péceli temető - koporsós

Csütörtök 18 h **CS**

11 h + Csócsa István temetése Madárdombi Szt. Pál templom + mise

Péntek 7 h **É**

Szombat 16 h Fodor László és Zsidi Zsófia esküvője **É**

17 h *Oláh Kristóf Alex - keresztelője*

18 h **É**

ÉVKÖZI 5., FARSANGVASÁRNAP: február 7.

8 h M **É**

9 h G A Kurunczi- és a Sikari-család élő és +tagjai **É**

10 h Zs **É**

11 h G *Géczi Zselyke keresztelője* **CS**

Kiadja a Rákoscabai Főplébánia Bp. XVII. kerület Péceli út 229 Tel: 256-85-32

Megjelenik havonta Felelős kiadó: Galambossy Endre plébános atya

Szerkesztő: rakoscaba.foplebania@gmail.com

rakoscaba.plebania.hu